

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

A lapeinről s a vadászati törvény egyik hēzagáról.

Írta: Michalus Sándor, m. kir. erdész, — Az Erdészeti Lapokból.

Homokos talajokon munkálkodó szaktársaim közül elegenden lesznek, a kik már láttak olyan erdei ültetvényt, melyet a lapein (üregi vagy tengeri nyul) a szó szoros értelmében tönkre tett; meg is vagyok győződve arról, hogy a szomoru látvány megsemmisítések — nemcsak ezen apró, haszontalan állatok — hanem még az ellen is megeresztenek néhány nem épen hizelgő megjegyzést, a ki azokat valaha beplántálta.

Néptünk lepnagyobb részt csak „csunya féregnek” nevezi. A kezelésem alatt álló egész területben találhatók, de különösen nagy gyorsasággal szaporodnak el a homokos dombvidéken, a hol éppen felette kártékonyak. Az amugy is sovány homokon az erdősítés sok fáradsággal és veszéllyel van egybekötve, a csemeték nehezen fogamzanak és ráadásul a lapein irtó fogának is ki vannak téve.

Ilyen helyen ákác-, esetleg tölgyecsemetével tévén próbát, arra a lélekemelő tapasztalatra jut az ember, hogy ez a kis bűnös a kiültetést követő egy hét lefolyása alatt a csemetéket sorban tönkre leharapja: a tölgyecsemete később újból kihajt, de alig látszik ki hajtása, már megint le van csipve, úgy, hogy végre kiszárad.

Az ákác-csemete, kivált kedvező időjárás alkalmával, nem adja be olyan hamar a derekát, — többször is kihajt, — de a lapein, mintha csak lesné, annyiszor, a hányszor új hajtást

lát, rögtön leharapja s az ákác sorsa is végre az lesz, a mi volt a tölgyecsemetéé.

Az erdész végre fordít egyet a dolgon, gondolván: hiszen majd adok én neked jövő tavasszal egy más izű csemetét; tudom, hogy a keserű izű fenyőcsemete nem fog izleni. Sajnos azonban, nem fogott ki rajta, mert bár tönkre leharapott csemetét keveset talál, de szaktársunk egy új meglepetésben részesült: mintha valaki csemetéit kizsáka karva kihuzogatta volna. Persze hogy kihuzgálta, de nem valaki, hanem valami, még pedig a lapein s még pedig milyen pontossággal: nem hagyna ki egy csemetét sem, hanem szépen végigmegy a soron.

Mindezen az imént vázolt károsításon keresztülment a kezelésem alatt álló s a hosszufalusi volt urbéresek tulajdonát képező erdő fiatalosának az a része, mely egy homokbuczkán áll. Nem tudja az ember, mit csodáljon inkább, a lapein kitartását a csemete kipusztításában, vagy pedig az urbéreseket, kik a területet majd minden tavaszon beültették.

Ez a homokbuczka, ugy látszik, a lapein igényeinek nagyon megfelelő lehet; keresve sem talál az ember rajta egy négyszög méternyi területet, melyen egy általa kikapart lyuk nem lenne. Innen, ebből a fellegvárból intézi azután támadását a laposabb helyek ellen is.

A hó olvadása közben kell ezt a területet megnézni, milyen szépen vezetnek ki gyalogutai a mélyebben fekvő fiatalosba! Ott is könnyen megismerhetők, mert, mint, a tüzesvas után, úgy nem találhatni ebben az utban — nem fűszálat, hanem még vastagabb (3 cm) fácskát sem. Hogy

pedig milyen külseje van egy 5—8 éves tölgyfiatalosnak, ha az ő igényeinek megfelelően tanyáját benne felüti és elszaporodik, erre jó példát láthatunk a bizei volt urbéresek erdejében a nedvkeringés megindulta után, csak egy kissé szeles időtt kell bevárni! Azt megnézve, csodálkozik az ember, hogy némely fácska mennyire hajlik ide-oda a legcsekélyebb szélben is, hogy sokat ne mondjak 90 foknyi is az az iv, a melyet leir. Ha azután tovább is érdeklődven, az ilyen felette ingó fácskát megtaláljuk huzni, a kezünkben marad, mert 2—3 cm vastagságu gyökerei egészen el vannak rágva, mindjárt 5—6 cm-nyire a föld színétől. Erre vezet ugyanis a mi kis károsítónk alagutja vagy e mellett kezdte azt ásni.

Tényleg úgy van, hogy sem a föld felett, sem alatta, nincsen ellene semmi biztonságban.

Nem akaron ugyan a szives olvasó türelmét nagyon igénybe venni, de néhány példát azért mégis megemlítek az általuk elkövetett károkból.

Hosszufalun eddigi működésüknek eredménye a tölgyvetésen, valamint a több ezer akác- és tölgycsemetén kívül 22 ezer drb erdei- és fekete-fenyő-csemete elpusztítása s hogy mily tökélylyel pusztították ki ez utóbbit, erre nézve csak azt említem, hogy a 22 ezer darab fenyő-csemetéből talán 22 drb van meg, az is sanyaru állapotban, mert csucshajtását mindig megsértik.

Berzenczén a tölgyvetés, s az akác-utánpótláson kívül 80,000 drb erdei- és fekete-fenyő elpusztítása nyomja lelküket.

Bize községben pedig több ezerre tehető az általuk elpusztított egytől-öt éves tölgy-csemete stb. A károsítások elszámolásból talán ennyi elég lesz, utalni akarok azonban arra a káros erkölcsi befolyásra, melyet ez a rongálás a volt urbéresekre gyakorol. — A sok, haszontalan, folytonos és célra alig vezető utánpótlás elkedvetleníti a népet; zugulódik mindannyiszor s panaszkodik, ha ezt a munkát újból kell teljesítenie.

Ne tessenek erre talán az felelni, hogy a föld népe az erdővel járó kiadásoktól mindenütt fél; ellenkezőt kell itt tapasztalnunk, a hol állami kezelés eredményezte siker folytán a volt urbéres már megkedvelte az erdőt, megkedvelte a fiatalost, szivesen áldoz rá, fel-

keltett örömeinek és büszkeségének kifejezést ad ilyen szavában: „Bizony a mi rezulánk szebb, mint az uraságé“ (a mi ültetvényünk szebb, mint az uradalomé). Ha az ilyen haszontalan munka ezt a büszkeséget megcsappantja, ez lesz ama káros erkölcsi befolyás.

A tisztelt olvasó erre azt felelheti nekem, hogy ott van az 1883. évi XX. t.-cz. 13. §-a — tessék a törvényadta joggal élve — kipusztítani.

Éppen erre akarok magam is utalni.

A vadászati jogot, miután az bérbe adandó, bérbe veszik: — néhány kivétellel, a hol egyesek a bérlők — az uradalmak.

Az uradalomnak egészen mellékes dolog az, van-e vadászterületén lapein vagy sem, s mivel értékes vadnak nem tekinthető, nemcsak hogy nincsen ellene az irtásának, hanem személyzete által is mindent elkövetet, hogy az kipusztuljon.

Meg is van ennek az üdvös intézkedésnek az eredménye, mely abban nyilvánul, hogy az e tavaszon eszközölt pótlások nem mentek tönkre, ellenkezőleg azt mondhatni, hogy sikerültek.

De tegyük fel egy esetet, pl. ha valamely ilyen vadászatot bérlő uradalom erdőtisztje megcsöknyösödik s nemcsak hogy maga nem tesz és személyzete által sem tétet semmit irtásukra, hanem ellenkezőleg, még azt is képes lenne akár a világból kiüldözni, a ki a bérbeadott területen egy ilyen kártékony állat életét kioltaná!

Ha tisztelt olvasóim azt hinnék, hogy ilyen esetet feltételezni sem igen lehet, s ha valaki tényleg kíváncsi lenne, sziveskedjék hozzám fordulni, nagyon szivesen mutatok fel irott bizonyítékokat.

Az ilyen körülmények között aztán már igazán meg van az ember akadáva s hiába bön-gészi a vadászati törvényt, nem talál intézkedést, hogy mentse meg a sok pénzbe és munkaerőbe került fiatalosát?

Az említett törvényczikk idézett szakasza első pillanatra úgy látszik, hogy teljesen megfelel és jogot ad ezen káros állatoknak kipusztítására, mert azt mondja, hogy „saját területén

a birtokos bármikor elpusztíthatja azon esetben is, ha a vadászat bérbe volna adva“.

De hát a volt urbéresek, esetleg zsellérek tulajdonát képező erdőnek ki a birtokosa? A volt urbérek vagy zsellérek testülete. Ezen testület tehát kipusztíthatná. Engedelmet kérek — ezen testületet meg bíruk ugyan taníthatni a felújítandó terület bevetésére vagy beültetésére, de már vadászatra még sem sikerül betanítani. Szerény nézetem szerint ezen testület egyesei sincsenek arra jogositva, hogy ugyszólván kiülhessenek a közös fiatalosuk szélére és a lapeint löjjék, még ha erre kedvük is lenne s alig hiszem, hogy felmentetnének a vadászás vádjá alul, mert ha szorosan vesszük — bár a vadászati törvény intenciójával ez a cselekmény nincs is összeütközésben, de egyenes rendelkezés sem foglaltatik benne, mely így egyesekre kiterjesztve a lelövést megengedné.

Őszintén szólva, nem merném ajánlani senkinek, hogy ilyen sport-ba belefogjon.

Ajánlhatná talán valaki az erdő őrzésével megbízott erdőőr az irtás eszközzésére, sajnos, én nem merném.

Somogy vármegye területén minden járásban a helyi őrizettel megbízott erdőszolgákon kívül egy hatóságilag felesketett körerdőőr van alkalmazva, kinek kötelessége a kerületbeli erdőket mennél többször meglátogatni. Minthogy pedig tudomásunk szerint az erdőőri javadal-mazás nem olyan, hogy körutját kocsin végezhesse, elindul gyalog s utban van mondjuk 5 napig.

Mivel ezenkívül a somogyi virtus amugy is hires, tehát, hogy legalább annak félig-meddig imponáljon s hogy ama vigasztalása is lehessen, hogy, ha egy vadászó reá támadna, védekezhesék, ebből az akból tanácsos fegyveresen járnia.

Uram bocsáss, mennyit szenvedett e miatt egy ilyen alanításom!

Hiszen kérem, még azt sem lehetett megtennie, hogy a midőn egy községi csemetekertben a makkvetés ki kezdett kelni és a csókák a kelő csemetéket alaposan lecsipkedték, — egy-kettőt le mert volna löni, hogy a vetés felé akaszthassa! — Lett volna ne mulass; annál is inkább, mert a vadászati bérlő e cse-

lekménynek tiltott voltára figyelmeztette is őt megbízottja által. Ha tehát még a csóka is okozhatna galibát, hogy merném neki ajánlani a lapein lövését. Hogy az ilyen eljárásnak eleje vétessék, és hogy az 1879. évi 31. t-cz. 17. §-ában foglalt volt urbéres erdőfelújítását fenyegető ilyes veszély (mi nem kicsinylendő, mert a lapeinnak csak egy kedvező év kell, hogy ugyszólván megszázsorodjék), el legyen háritható még az általam említett kicsinyeskedésekkel szemben is, erre szerény nézetem szerint az kellene, hogy mondaná ki egy magas ministeri rendelet a vadászati törvény 8. §-ához pótlólag: „Ragadozó vagy kártékony . . . stb. meg nem téríttetnek, ha azonban a lapein nagyon elszaporodnék s a vadászati terület bérlője annak irtása végett minden lehetőt el nem követne — ez esetben az elkövetett károkért felelőséggel tartozik.

Segítve lenne a bajon esetleg úgy is, ha az említett t-cz. 13. §-ába a következő csekély módosítás kerülne: „A ragadozó vagy kártékony stb. saját területén a birtokos elpusztíthatja — vagy elpusztíthatja azon esetben is, ha a vadászat bérbe volna adva stb.“ Ennél a szakasznál tehát csak ennek a két szónak „vagy elpusztíthatja“ beleillesztésére volna szükség s határozottan ki volna fejezve az, a mi a törvény intenciójával nem is ellenkezik.

Igaz ugyan, hogy a más által való elpusztítás fogalma körül volna irandó, nehogy az orvvadászatnak tág tere nyílhaszon, de ennek is elejét vehetni oly meghatározással, melyben kimondatnék, hogy az elpusztítás csakis oly közegek által teljesíthető, a kik mit erdőörök, vadörök avagy mezőörök hivatalos esküt tettek.

LEVELEZÉS.

Bizén, 1897. november hóban.

Tekintetes szerkesztő ur!

Nagyon sok panaszt hangoztatunk mindenfelől arról, hogy mennyi kellemetlenségei vannak az embernek nem csak az erdőtolvajokkal és vadászokkal, hanem hellyel-közzel még egyes uradalmi erdészekkel, vagy olyanokkal, a kik olyanoknak csufoltatják magukat, leginkább azonban az olyan egyénnel, kik valaha mint putzmajsterek foglalatostkodtak valaha jó uroknál s itt szerzett tanulmányaik után lettek kinevezve erdőtisztekké s az ember elmélázva olvassa mind ezeket s a ki nem részese, alig hinné el, hogy ilyenek is történhetnek. Boldog ember, ki ilyen előtanulmányok után csöppenhet az erdészi állásba, de boldogtalan

az, kit rossz sorsa az ilyen erdőtisztek keze alá juttat. Engem ugyan — hála a seregek Urának — nem juttatott oda sorsom, de mégis panaszra kell fakadnia az embernek, midőn látja, hogy még szolgálata teljesítésében is meg lesz akadályozva olyanok által, kiknek abban inkább segítségükre számíthatna s egyszer csak azon veszi magát észre, hogy némely magánerdőbirtokos (az erdők filloxerája) annyira megcsökönyösödik, hogy még azért is följelenti, mert a katonai térképen berajzolt gyalog uton szolgáltatának teljesítése céljából elhalad.

Velem is történt egy ilyen eset még a folyó évi május hó 10-én, de hallgattam vele mind addig, míg a következményekkel nem voltam tisztában, most azonban szükségesnek tartom azt közzé tenni tisztelt szakársaim okulására is.

A dolog úgy történt, hogy jelzett napon elindultam a védkerületemhez tartozó Marczali község urbéri erdejébe, hogy utánna nézzek, vajjon a mezőgazdasági közös használatban levő fiatalost a talaj fölkapálásánál nem-e sértegetik, azonban szerencsétlenségemre, mert ez az egy kirándulásom két forint ötven krajczáromba került.

Történt ugyanis, hogy a miért egy gyaloguton elhaladtam, Zverina József fővadász ur a járás főszolgabirájának elő szóval följelentett, mint mondom, szóval, mert itt írásbeli jelentést nem igen tesznek s a szolgabirói hivatal a panaszt a községi elöljáróságnak adta ki elbírálás végett.

A dolog nagyon érdekes lévén, szükségesnek tartom azt egész terjedelmében közzé tenni. Az elöljáróságnál lefolyt tárgyalás eredménye a következő:

I.

m. r. kih. 1897.

J e g y z ő k ö n y v

Felvétetett Marczaliban 1897. évi szeptember hó 16-án a községi elöljáróság által. Tárgy: Zverina József marczali lakos által a marczali járás tekintetes főszolgabirájához beadott panasz. Jelen voltak: Kovács Sándor bíró, Varga György elöljáró, Vecsey Lajos jegyző, Zverina József fővadász panaszos, Baka János.

Baka János marczali lakos körerdőör az ellene tett feljelentés folytán idéztetésre megjelenván, a tárgyratok közlése után bemondja, hogy ő a panaszfeljelentésben jelzett gyaloguton csakugyan keresztül járt, de ő ezen ut használatától eltiltva nem lett, sem pedig arra utasítva, hogy ezen tiltott uton járnia nem szabad s egyébként is mint körerdőör azon tudatban volt, hogy az utak használata neki nincs eltiltva. A községi elöljáróság a következőleg ítélte:

Baka János marczali lakos az 1894. évi XII. t. cz. 95 §-a f. pontja alapján vétkesnek találtatván, fele részben az országos közigazdasági alap, — fele részben a községi alap javára fordítandó 5 korona pénzbüntetésben marasztaltatik el. Indok: Baka János beismerte a tilos ut használatát, a községi elöljáróság pedig igazolja, hogy a marczali uradalom részéről az utakon a

közlekedés megtiltva lett s az ezen tilalom nyilvánosan a községben kihirdetve lett, — így nevezett elmarasztalendő volt. A büntetés csekélyebb merte azért alkalmaztatott, mert nevezett külön nem lett értesítve ezen tilalomról s valószínűnek tűnik fel, hogy ő tudatában volt, miként állásánál fogva a határban levő összes utakat használhatja. Az ítélet felek előtt azonnal kihirdetvén, ellene Baka János felebbezést jelentett be. stb.

Felebbezésem a következő volt:

Tekintetes főszolgabíró ur!

Marczali község elöljáróságának mezei rendőrségi kihágási ügyben hozott I/1897 számú határozata ellen szóval bejelentett felebbezésem a következőben indokolom:

Sérelmes a határozatnak engem 5 korona birságban marasztaló része azért, mert én mint felesketett járási körerdőör csakis hivatalos kötelességem teljesítése közben mentem keresztül az állítólag közigazgatásilag betiltott gyaloguton, már pedig ez kihágásnak nem minősíthető s én azért megbírságozható nem lehetek, hisz nekem feladatom és kötelességem teljesíteni mind azt, a mit a törvény és megyei szabályrendelet előir. Sem megyei szabályrendeletben, sem felettes hatóságom által adott utasításban, sem végre a törvényben nem találok arra nézve felvilágosítást vagy tilalmat, hogy hivatalos eljárás és kötelesség teljesítés közben bármely közhasználatra szolgáló utaknak használata tilos lenne.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy kihágást követtem el, ennek elbírálása nem a község, hanem felettes hatóságom hatáskörébe tartozik. Az 1894. évi XII. t. cz. 95. §-ának f. pontja csakis magánszemélyekre vonatkozik és nem is erdő-, hanem mezei rendőri ügyekre s nem hivatalos felesketett közegekre, a kik épp arra hivatják, hogy minden törvénytelen cselekedet meggátoltassék. Kérem felmentésemet. Tisztelettel

Baka János.

Ezen felebbezésemre a szolgabirói hivatal a következő elbírálását hozta:

„Marczali járás főszolgabirájától. 136/kih. 1897. A marczali körjegyző urnak. Baka János marczali lakos ellen mezőrendőri kihágás miatt folyamatba tett ügyben Marczali község elöljárósága által 1897. szeptember 16-án I/mz. kih. 1897 sz. alatt hozott ítéletet, mely szerint Baka János marczali lakos az 1894 évi XII. t. cz. 95. §-a f. pontja alapján 5 korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén egy napi elzárásra ítéltetett, a felebbezési czim utasításával helyben hagyom s az indoklást azzal egészitem ki, hogy neki, a vádlottnak mint közszolgálatban álló erdőörnek hasonló cselekmények elkövetését megakadályozni kötelessége. Marczali 1897. szeptember 21-én. Bajzát s. k.

Az indokolás szerint tehát még megakadályozni is kötelességem a tilalmas uton való járást, de magam-

nak ahhoz közelítenem sem szabad! Azt sem tudja az ember, hogy az ilyenek után zúgolódjék-e, vagy pedig nevéssen.

Az egész följelentés különben csak boszu műve volt a fővadász ur részéről a G. községi kártétel miatt, melyről lapunk I-ső évfolyamának 49. számában emlékeztem meg.

Ez alkalommal nem tartom időszerűtlennek felhívni szerkesztő ur becses figyelmét az „Erdészeti Lapok” szeptember havi IX. füzetében megjelent vadászati tárczára, mely nagyon tanulságosan tünteti föl egyes esetekben az erdészeti személyzetnek fölötté nehéz helyzetét s miután nincs mindenki abban a helyzetben, hogy az illető folyóiratot olvashassa, kérem azt lapunkan szaktársaim okulására és tapasztalatainak bővítésére egész terjedelmében közölni szíveskedjék, egyben pedig fogadja köszönetünket Michalus Sándor m. k. erdész ur, ki sikra szált az erdészeti személyzet védelmében. (A cikk nem került el figyelmünket s közlése célba is volt véve, de azért köszönet a szíves figyelmeztetésért. Szerk.)

A szerkesztő urnak igaz hive

Baka János
körerdőőr.

Rátoth, 1897. november 1.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az orvvadászok, dacára minden törvényes intézkedéseknek, övrendszabályoknak, az erdészet éberségének csak nem akarnak megfogyni s annyira elővigyázók, hogy csak ritkán lehet őket tetten érni s az igazságszolgáltatásnak átszolgáltatni, néha azonban a gondviselés saját kezükkel sujtja őket gonosz üzelmeik közben, mint azt az alábbi eset is tanúsítja.

Veszprém vármegye Olaszfalu községbeli orvvadászok ugyanis a múlt hó 10-én kirándultak a grófi és papi erdők megvadászására, miután pedig ezeket eredménytelenül járták össze, a községi legelőn egy forrásnál gyülekeztek, hogy szomjukat eloltsák és pipára gyujtsanak.

Az egyik, ki a legveszedelmesebb vadorzó hírében állott, egy 28 éves fiatal ember fölhuzott fegyverét az itató vályuhoz támasztotta s ő maga úgy tíz lépésnyire leült és rágyújtott pipájára, 20 éves unokaöcsését pedig föl kérte, hogy vigye neki oda a fegyverét. A fiatal ember engedelmeskedett, menetközben azonban próbálta a fegyver erős rugóit, szerencsétlenségére, mert egyszerre csak eldurant a lövés s bátyja, kinek szívéet öt darab szatyma járta keresztül, holtan bukott le.

A szerencsétlenséget előidéző fiatal ember, valamint többi társai is önként jelentkeztek a bíróságnál s ott bevallották bűneiket, melyeknek méltó jutalmát bizonyosan még fogják kapni.

Sticz László.

Kitüntetett famester.

Lapunk II. évfolyamának 4-ik számában említés volt téve arról, hogy Popp Demeter I. oszt. m. kir. famestert Ő Felsége a király abból az alkalomból, hogy 43 évet meghaladó szolgálat után nyugalomba vonult, a koronás ezüst érdemkereszttel kegyeskedett kitüntetni.

A jól megérdemelt kitüntetés jelvényének a kitüntetett mellére való föltüzése f. hó 7-én történt meg ünnepélyesen Szászsebesen, a m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében, mely alkalomra megjelentek ott a Szászsebesen székelő erdőtisztek és altiszteken kívül még Conrad Otto Szászsebes város polgármestere, Dörr Albert főszolgabíró és Hentes János szolgabíró.

Az ünnepélyes aktust a hivatalos elfoglaltság miatt akadályozott Marosi Ferencz erdőmester ur helyett Soltész Nándor ellenörködő főerdész ur vezette. Szépen átgondolt, fenkölt röptü beszédben rámutatott az erdészeti állás viszontagságteljes voltára és a szolgálat nehézségeire, ezek révén pedig arra, hogy mily szép és dicső dolog az, ilyen viszonyok közt 43 éven át hűségben, állandó buzgólkodásban kitartani s előadván a kitüntetés tényét, az érdemkeresztet a jelen voltak éljenezése között tűzte föl a mélyen meghatott ünnepeltnek mellére. Ez után a megjelent többi altisztekhez fordult s a kitüntetettet példányképül oda állítva, hasonló buzgóságra intette őket.

A nagy hatást keltett beszéd után lapunk szerkesztője Popp kérelmére, ki a magyar nyelvet csak törve beszéli s meghatottsága különben sem engedte szóhoz jutni, a következő köszönő szavakat intézte az ünnepély vezetőjéhez:

Tekintetes főerdész ur!

Az ünnepélyes pillanat behatása alatt, midőn legmagasabb Urunk és Felséges Királyunk kegyelméből negyvenhárom évi hű és odaadó szolgálatom megjutalmazásául akkor, midőn fáradt testtel, de épp lélekkel a már rég megkívánt nyugalomba vonulok, a koronás ezüst érdemkereszttel, mint a hű szolgálat részére fenntartott erkölcsi jutalommal legkegyelmesebben kitüntetve lettem, indítva érzem magamat ezért a kiváló és kitüntető magas kegyért hálás köszönetemet nyilvánítani.

Leborulva a magas trón zsámolyánál, első sorban köszönetemet nyilvánítom Ő császári és apostoli Királyi Felségének, annak a szerető atyának, ki hű alattvalóit válogatás nélkül, úgy a legcsekélyebbet, mint a legmagasabbat egyaránt kedveli, egyaránt részesíti uralkodó atyai szeretetében és kegyelmességében, kinek fáradságos és terhes hivatása mellett mindenkor hű alattvalói jóléte és megelégedettsége lebeg szemei előtt s azt hiszem, hogy mindnyájunk szívének legbensőbb érzelmeit tolmácsolom akkor, midőn ama óhajtasomnak adok kifejezést, hogy Ő császári és apostoli

királyi Felségét I. Ferencz József kegyes királyunkat népei jóvoltára és boldogságára a Mindenható még hosszú évek során át jó egészségben tartsa meg!

Nem mulaszthatom el másod sorban köszönő szavaimmal a magas kormány, kiváltkép pedig a földmivelésügyi m. kir. Minister Ur Ő Nagyméltósága, mint a magas korona legfőbb tanácsadója iránt érzett hálám adóját leróni. Az alantasok ezreinek sorsa van az Ő kegyes kezeibe letéve s ezek valamennyien érzik léptenyomon az Ő jóindulatának nyilvánulását. Isten éltesse a mi kegyes Urunkat Dr. Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. Minister Ur Ő Nagyméltóságát s terhes hivatásának buzgó munkatársait

De nem feledkezhetem meg ez alkalommal a tekintetes szászsebesi m. kir. erdőhivatalról sem, kivált pedig annak főnökéről, tekintetes Marosi Ferencz erdőmester urról és a hivatal tekintetes tiszti karáról, kik mindannyian élő tanubizonyságai annak, hogy alantasaik sorsát folyton szívükön viselik s azon a nehéz viszonyok között enyhíteni, azt javítani iparkodnak.

Nagy mulasztást követnék el, ha megfeledkezném hálám kifejezése alkalmával arról, ki éveken át mint kegyes főnököm irányomban mindig atyai jóindulattal viseltetett s kinek első sorban köszönhettem azt, hogy a csekély erőm által kifejtett szolgálati hűségem és buzgóságom által talán csekélységemnek is sikerült némiképp hozzájárulnom kedves hazánk jólétének előmozdításához. Értem itt tekintetes Molnár Károly m. kir. erdész urat, a ki iránt való háládatossággal eltelve, őt a még rövidre szabott életem során jó emlékemben megtartani igyekezendek.

Végül nem mulaszthatom el a csekély személyemet illető eme ünnepély fényének emeléséhez megjelent szeretett szaktársaimhoz is, az erdőhivatal altisztjei és alantas alkalmazottjaihoz fordulni most, midőn az évek hosszú sora alatt roskadozó testem nyugalom után vágyva pihenést kér, őszinte köszönő szavaimat nyilvánítani azért, hogy hosszú szolgálati pályámon barátságukban részesíteni, munkálkodásomban támogatni sziveskedtek. Egyidejűleg felhivom figyelmüket arra a kegyelmes tényre, mely engem a legmagasabb kitüntetésben részesített, utalva arra, hogy a hű és odaadó szolgálat, az igaz kötelességérzet meghozza a maga áldásos gyümölcseit s a nyugodt öntudaton kívül még kitüntetésnek is lehet osztályosává a munkakörét helyesen betöltő ember s büszke önérzettel tekinthet vissza megfutott pályájára.

Midőn pedig szolgálatomból kilépve bucsut veszek bajtársaimtól, egyuttal kérem őket, hogy engem szives megemlékezésükben továbbra is megtartani s jóindulatukat velem továbbra is éreztetni sziveskedjenek, míg viszont magam is biztosítom valamennyiöket változhatlan baráti szeretetemtől.

Az Isten tartsa meg mindnyájokat!

Szászsebes, 1897. évi november hó 7-én.

Popp Demeter.

Ezután a résztvevők közös ebédre gyülekeztek a Schunn-féle vendéglő helyiségébe s párját ritkító kedélyességgel elmulattak késő esti órákig. Felkészültekben természetesen nem volt hiány. Az elsőt Soltész főerdész ur mondotta Ő Felségére a királyra. Másodiknak Molnár Károly erdész ur kelt föl s meleg szavakban fordult az ünnepelthez, kinek közvetlen föllebvalója volt. Rámutatott egyebek között arra, hogy a haza javára csak helyes együttműködés mellett lehet helyesen munkálkodni s szükség van arra, hogy a tisztviselő és altiszt támogassák egymást nehéz kötelességeik teljesítésében. Az ünnepelt nevében ismét lapunk szerkesztője felelt, megköszönve kivált a tisztviselő urak ama leereszkedő szivességét, hogy az ünnepély fényét megjelenésükkkel emelték s kikérve további jóindulatukat az altiszt személyzet részére. Ez után a fölköszöntők hosszú sora következett, melyekről azonban lapunk szűk tere miatt bővebben meg nem emlékezhetünk.

Az ünnepélyről azzal a fenkölt tudattal távoztunk, hogy az igazi érdem még a mai materialisztikus korban is megtalálja a maga jutalmát s a kötelesség hű teljesítése az elismerést.

Különfélék.

Harcz a tigrissel. Rémes eset tartja most izgatottságban Pécs városát. Koczka Antal óttani állatseregletében a napokban egy felbőszült tigris iszonyuan összemarczangolt három állatszelistitöt, kik mutatványként még az előbbi napon a ketreczében kártyáztak. Az állatsereglet hosszabb idő óta időzik a városban s naponkint nagy közönség nézte a különböző állatokat. Különös feltűnést keltett három oroszán és egy nőstény tigris, melyek egy ketreczbe voltak zárva. A három Koczka testvér és nővérük a minap kalabriászt játszottak a ketreczben. A tigris már akkor egész nap izgatottan tombolt és iszonyatos erővel rázta meg házának vékony vasrácsát. Az nap este Koczka Emilia magában ment be a ketreczbe, hogy mutatványokat végezzen a vadállatokkal. A tigris engedelmeskedett egy darabig, de azután bőszytlen neki ugrott az állatszelistitónőnek, földre teperte és a csipőjébe harapott. A közönség rémülten menekült a kijárat felé; a három oroszán is vérszemet kapva, borzasztóan üvöltött. Koczka Venczel a végső pillanatban a ketreczbe ugrott, hogy nővérét a biztos haláltól megmentse. A mint belépett, a dühös bestia reá ugrott és őt a földhöz verte. A férfi valami módon mégis fölkelt s akkor irtózatoss küzdelem fejlődött ki közte és a tigris között. A vadállat szörnyű sebeket ejtett rajta is fogával és óriási karmaival. Koczka Venczel nem birt a vadállattal, helyzete perczről-perczre borzasztóbb lett. Ekkor Koczka Ferencz ugrott be a ketreczbe s testvéreit megmentette, de mielőtt maga is kimenekülhetett volna, a tigris az ajtónál őt is iszonyatosan megsebesítette.

Volt azonban még annyi ereje, hogy becsaphatta maga után az ajtót. Mind a három állatszelistító sebei életveszélyesek.

Az egy forintos ház. Átany községben Mikó Éva adósa volt testvérének, Mikó Józsefnek 26 frttal, melyért őt be is pörölte s a bíróság e követelés fejében egyéb ingóság hiján Mikó Évának a házat foglalta le. A bírói árverés 15 nap előtt történt meg s mivel az árverésen vevő nem jelentkezett, megvette a 800 frt értékű házat Ott Péter dr. fölperesi ügyvéd egy frtért, a háztulajdonos alperesnek joga lett volna még a házra 15 nap alatt utóajánlatot tenni s ekként azt megmenteni, azonban ezt is elmulasztotta s így ma már a háznak Ott Péter dr. egri ügyvéd egy forintért törvényes tulajdonosa. A szegény asszony koldussá lett. A 26 frtos követelés 40 frt perköltséget vont maga után, mely most a kegyetlen testvér nyakába szakadt.

Gyógyulás a templomban. A borgóbesztercei fűrésztelep egyik munkásának neje Dornán (Bukovinában) valami zajtól annyira megijedt, hogy nyomban megnémult. Minden orvosi segítség hiába valónak bizonyult s a szegény asszony közel egy évig néma volt. Az eset után tíz hónappal a néma asszony bucsusokkal Lembergbe zárándokolt. Egyenesen a templomba mentek. Az orgona hangjai mellett énekelt az ájtatos közönség a templomban s — a néma asszony a szomszédok nem kis bámulatára szintén énekelni kezdett. Az asszony viszzanyerte beszélő képességét. Félkegyelmű maradt, de beszélni a lemergi nagy idegrázkódás óta tud.

A leghosszabb szakáll tulajdonosa egy vaudenéri rézműves, a ki ma 74 éves. Már tizennégyesztendősen 15 centiméter hosszú szakálla volt, a mely hosszban gyarapodván, ma már negyedfél méternél

hosszabb. Ha ez az ember sétálni megy, álla ékességét a hóna alatt viseli, mint más a felöltőjét. Télen nyakvédő sálnak használja.

Drága szivar. Azt mondják, a walesi herceg szivja a legdrágább szivart, mert darabja 6, mondd, hat forintba kerül. Ez ugyan egy kissé hihetetlenül hangzik, de semmi azokhoz a szivarokhoz képest, a melyeket egy newyorki milliárdos bankár, d' Pierpont Morgan szokott szivni. Külön dohányszakértőt tart Kuba nyugati részén, a ki a dohányszüretet ellenőrzi, Havannában egy másik „szivar-sodrászati szaktnkintéely“ személyes fölügylete alatt aztán megsodorják a leveleket, elszámolják a vámot és a legfinomabb szivar így jut d' Pierpont Mordan ur birtokába. Hogy mennyibe kerül egy ilyen 20—25 centiméter hosszú és 3—4 centiméter átmerőjű, szivarnak nevezett dohánymonstrum? Hozzávetőleges számítás szerint 17 forintba!

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

Fontos téli idényre!

Téli halina (Filz) csizmák

(saját gyártmány)

erősek, meleget tartók, esinos kiállításban; 4 évig is viselhetők; jóságért és tartósságért kezességet vállalok.

Árak: uraknak 4 frt 50 kr., nőknek 3 frt 50 kr.
Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem.

Lengyel Albert, erdőőr

Ürmös, u. p. Ágostonfalva, N. küllő megye.

Legbiztosabb szer

az általánosan elismert és jó hatásnak bizonyult

„BARÁT-ITAL“

czimű növényyszer gyomor-likőr készítményem **székrekedés, hideglelés, étvágytalanság** és az ebből eredő bajok ellen. Egy üveg ára 40 és 80 kr. használati könyvel együtt, mely számos köszönő levelet is tartalmaz.

Kapható szászsebesen és minden község és város **fűszerkereskedéseiben**, valamint Hódmező-Vásárhelyen a készítő

Zenke Zoltánnál Árpád-utca 12.

Ismét elárúsító fűszerkereskedők nagyobb jutalék mellett kerestemnek.

A nmélt. m. kir. és osztr. cs. keresk. miniszter urak által kihirdetve és törv. védve.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Szegeden

százh. chronometres és műtörén. földmívelési
személyzet inga-órákhoz
stb. stb.

**ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

MEGJELENT

a
BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

➡ **legujabb árjegyzéke.** ➡

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjlag megbízott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

➡ Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják
régii vevőinket félrevezetni ➡

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földmívelés m. kir. Ministerium szállító.

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.